ΞΕΝΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

ΤΟΥ ΙΕΡΩΝΥΜΟΥ ΝΤΟΥΣΕ

ΤΑ ΔΥΟ ΑΔΕΛΦΙΑ

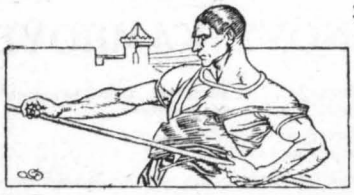

Καθισμένος στὸ κατῶφλι τοῦ σπιτιοῦ του, ὅπως συνήθιζε νὰ κάνη κάθε βράδυ, ὁ Μάλτος κύτταζε τὸν ἥλιο ποὺ βασίλευε κεῖ κάτω, πέρα ἀπ' τὸν ἀπέραντο κάμπο. Κάθε βράδυ, ὅταν τελείωνε τὴ δουλειά του, ὁ Μάλτος ξεκουραζόταν ἔτσι ἀπὸ τὸν κάματο τῆς μέρας καὶ χαιρόταν τὴν ἑσπερινὴ σιωπή. Ἦταν εὐτυχισμένος.

Σὲ λίγο, εἶδε νὰ φτάνη ἀπὸ τὴν στροφὴ τοῦ μονοπατιοῦ καὶ ἡ Μύρθα, ἡ γυναῖκα του, ἡ πιστὴ συντρόφισσα τῆς ζωῆς του. Εἶχε τελειώσει καὶ κείνη τὴ δουλειά της. Εἶχε κατέβει στὴν πόλι γιὰ νὰ ψωνίση, καὶ τώρα γυρνοῦσε στὸ σπίτι γιὰ νὰ ἑτοιμάση τὸ βραδυνὸ φαΐ. Περπατοῦσε γλήγορα-γλήγορα. Ὅταν ἔφτασε κοντά του, ὁ Μάλτος τῆς ἔδωσε ἕνα φιλὶ στὸ μέτωπο καὶ τὴ ρώτησε πῶς πέρασε στὴν πόλι. Μὰ ἡ Μύρθα τοῦ ἀποκρίθηκε μὲ πνιγμένη φωνή:

— Φοβᾶμαι! Θὰ μᾶς βρῆ καμμιὰ μεγάλη συμφορά!...

Καὶ ὅταν ὁ ἄντρας της τῆς ζήτησε περισσότερες πληροφορίες, τοῦ ἐξήγησε ὅτι κάτω, στὴν πόλι, οἱ ἄντρες ἑτοίμαζαν τὰ ὅπλα τους γιὰ ἕνα μεγάλο πόλεμο ποὺ δὲ θ' ἀργοῦσε, ἀλλοίμονο, νὰ ξεσπάση σὰν δυνατὴ μπόρα...

***

Νύχτωσε. Τὰ τρυγόνια σκόρπιζαν στὸν ἀέρα τὸ γλυκὸ τρίλισμά τους.

Ὁ Μάλτος ἀνασήκωσε ἀπότομα τὸ κεφάλι του — τὰ λόγια τῆς γυναίκας του τὸν εἶχανε ρίξει σὲ βαθειὰ συλλογή — καὶ εἶπε στὴ Μύρθα:

— Σοῦρε, γυναῖκα, στὸ σπίτι καὶ περίμενέ με ὥσπου νὰ γυρίσω. Ἂν δῆς πῶς ἀργῶ, μὴ φοβηθῆς καθόλου. Θὰ πάω μιὰ στιγμὴ σεῖς δύο πολιτεῖες ποὺ βρίσκονται κάτω ἀπὸ τὸ λόφο μας. Στὸ μεταξύ, ἐσὺ ἑτοίμασε τὸ φαΐ καὶ δύο στρώμματα, γιατὶ ἴσως νὰ φέρω δύο μουσαφιρέους μαζύ μου.

Ξαναφίλησε τὴ γυναίκα του, πῆρε τὸ ραβδί του, ἔρριξε σεσύ; ὤμους του τὴν κάπα του, σφύριξε τοῦ σκυλιοῦ του καὶ κατέβηκε τὴ βουνοπλαγιὰ μὲ ταχὺ βῆμα.

***

Ὅταν κατέβηκε κάτω, πῆγε πρῶτα καὶ βρῆκε τὸ βασιλόπουλο ποὺ ἐξουσίαζε τὴ μιὰ ἀπὸ τὶς δυὸ πολιτεῖες, τὴ Βελουνσία.

— Ἔμαθα, πολυχρονεμένε μου ἀφέντη, τοῦ εἶπε γονατίζοντας μπροστά του, ὅτι θέλεις νὰ κάνης πόλεμο μὲ τὸν ἀδελφό σου, γιὰ νὰ πάρης ἐσὺ καὶ τὶς δυὸ πολιτεῖες ποὺ σᾶς ἄφησε κληρονομιὰ ὁ μακαρίτης ὁ πατέρας σας. Ἔμαθα, ἀκόμα, ὅτι θὰ δώσετε μάχη σ' ἐκεῖνον ἐκεῖ κάτω τὸν ἀνοιχτὸ κάμπο. Δὲ θάπανες ὅμως ἄσκημα ἂν ἀνέβαινες πρωτήτερα, ὡς τὸ φτωχικό μου, ποὺ βρίσκεται σὲ μιὰ βουνοκορφή, γιὰ νὰ δῆς ἀπὸ κεῖ πάνω, καλύτερα τὸ πεδίο τῆς μάχης, καὶ νὰ κανονίσης ἀνάλογα ποῦ θὰ τοποθετήσης τοὺς στρατιῶτες σου.

Ὁ πρίγκηπας τὸν κύτταξε στὴν ἀρχὴ κατάπληκτος. Μὰ ὁ Μάλτος τοῦ μιλοῦσε μὲ τόση εἰλικρίνεια καὶ πειστικότητα, ὥστε δέχτηκε νὰ τὸν ἀκολουθήση.

Ὅταν ἔφτασαν στὰ ριζὰ τοῦ βουνοῦ, ὁ Μάλτος σταμάτησε:

— Ἐμένα νὰ μὲ συμπαθᾶς, ἄρχοντά μου, εἶπε στὸ βασιλόπουλο. Θυμήθηκα πῶς ἔχω νὰ κάνω κάποια δουλειὰ στὴν πόλι. Ἀνέβα μόνος σου τὴ βουνοπλαγιὰ καὶ χτύπα τὴν πόρτα τοῦ μικροῦ σπιτιοῦ ποὺ βλέπεις ἐκεῖ ἀπάνω στὴν κορφή. Θὰ σ' ἀνοίξη ἡ γυναῖκα μου ἡ Μύρθα καὶ θὰ σὲ περιποιηθῆ ὥσπου νὰ γυρίσω ἐγώ...

Καὶ ἐνῶ τὸ βασιλόπουλο ἄρχισε ν' ἀνεβαίνη τὴ βουνοπλαγιά, ὁ Μάλτος ἔτρεξε ἀμέσως, γοργὸς σὰν ἐλάφι, στὴν Μαλεσία, τὴν ἄλλη πολιτεία, ποὺ τὴν κυβερνοῦσε ὁ ἀδελφὸς τοῦ ἄρχοντα τῆς Βελουνσίας.

Ἐπανέλαβε καὶ σ' αὐτὸν τὰ ἴδια λόγια ποὺ εἶχε πῆ στὸν ἀδελφό του, καὶ δὲν ἄργησε νὰ τὸν πείση νὰ τὸν ἀκολουθήση στὸ φτωχικό του.

Ἅμα ὁ Μάλτος ἔφτασε στὸ σπίτι του μὲ τὸ δεύτερο μουσαφίρη του, βρῆκε τὸν πρίγκηπα τῆς Βελουνσίας νὰ κάθεται στὸ κατῶφλι τῆς πόρτας. Μόλις ὁ Πρίγκηπας εἶδε μπροστά του τὸν ἀδελφό του, σηκώθηκε ἀπότομα ἀπ' τὴ θέση του. Μὰ δὲν θύμωσε ὡστόσο. Κατάλαβε ὅτι αὐτὴ τὴ στιγμὴ δὲν ἔννοιωθε στὴν καρδιά του, γιὰ τὸν ἀδελφό του, τὸ ἄγριο μῖσος, ποὺ αἰσθανότανε γι' αὐτὸν ἄλλοτε.

Μὰ οὔτε καὶ ὁ πρίγκηπας τῆς Μαλεσίας δὲν ἤτανε, κείνη τὴ στιγμή, θυμωμένος μὲ τὸν ἀδελφό του. Μιὰ ἀνέκφραστη καλωσύνη ἔκανε τὶς καρδιὲς καὶ τῶν δύο ἀνίκανες νὰ αἰσθανθοῦν μῖσος, τὴ γλυκύτατη αὐτὴ ὥρα, κάτω ἀπὸ τὸν ἀστεροσπαρμένο οὐρανό, μὲς στὸ ὑποβλητικὸ μυστήριο τῆς νύχτας...

Στὸ μεταξύ, ἡ Μύρθα εἶχε ἑτοιμάσει τὸ τραπέζι καὶ προσκάλεσε τοὺς δύο ἐπισκέπτας νὰ κάτσουν νὰ φᾶνε.

Τὰ δύο πριγκηπόπουλα βούτηξαν μεγάλες φέτες μαύρου ψωμιοῦ μέσα σὲ μιὰ γαβάθα γεμάτη σούπα, ἔφαγαν ἀπὸ τὰ μαῦρα τραγανὰ σταφύλια ποὺ τοὺς ἔφερε ὁ Μάλτος καὶ ἔπιανε κρῦο δροσερὸ νερό.

***

Ὁ Μάλτος ἄρχισε νὰ τοὺς μιλάη τώρα γιὰ τὴν ὀμορφιὰ τοῦ νυχτερινοῦ οὐρανοῦ, ὅταν εἶνε στολισμένος μ' ἀστέρια ἢ ὅταν τὸν φωτίζει ἡ σελήνη μὲ τὸ χλωμὸ τὸ φῶς της, γιὰ τὸ τραγοῦδι τοῦ δάσους, γιὰ τὴ θεία γαλήνη ποὺ σκορπάει στὴ ψυχὴ τῶν ἀνθρώπων ἡ φύση...

Τὰ δύο βασιλόπουλα, λησμονῶντας τὴν ἀμάχη τους, τὸν ἄκουγαν μὲ προσοχή.

Μὰ σὲ λίγο, ἡ φωνὴ τοῦ Μάλτου ἔγινε βαρειὰ καὶ θλιμένη. Ἄρχισε νὰ τοὺς μιλάη γιὰ τὴν ἀχορταγιὰ καὶ τὴν πλεονεξία τῶν ἀνθρώπων, γιὰ τὸ τρομερὸ πάθος τῆς φιλαρχίας ποὺ κάνει τοὺς ἀνθρώπους θηρία ἀνήμερα, ποὺ σπέρνει τὰ ζιζάνια τῆς διχόνοιας σ' ἕνα ἀγαπημένο σπίτι...

— Ἂς εἶνε, πολλὰ εἴπαμε γι' ἀπόψε, εἶπε τέλος. Θὰ θέλετε καὶ σεῖς νὰ ξεκουρασθῆτε.

Τὰ δυὸ ἀδέλφια σηκώθηκαν. Ὁ Μάλτος τοὺς καληνύχτησε καὶ πῆγε κι' αὐτὸς νὰ κοιμηθῆ μὲ τὴ γυναίκα του, σ' ἄλλο δωμάτιο.

***

Τὴν ἄλλη μέρα τὸ πρωΐ, τὰ δύο βασιλόπουλα ξύπνησαν εὐδιάθετα καὶ χαρούμενα. Γιὰ πρώτη φορά, ἔννοιωθαν τόσο ξεκουράστο τὸ κορμί τους. Μέσα ἀπὸ τὴν ἀνοιχτὴ πόρτα, ἔβλεπαν τὸν κάμπο ν' ἁπλώνεται μπροστά τους γελαστός, σκεπασμένος ἀπὸ μιὰν ἀνάλαφρη γαλάζια ὁμίχλη.

— Ἀ! τί ὡραῖα ποὺ εἶνε! εἶπανε καὶ οἱ δύο μαζύ.

Ὕστερα, ἀγκαλιάστηκαν καὶ ρώτησε ὁ ἕνας τὸν ἄλλον πῶς πέρασε τὴ νύχτα του, ὅπως στὰ παλιὰ τὰ χρόνια, τὸν καιρὸ ποὺ ἦτανε μικρὰ παιδιὰ ἀκόμα στὸ παλάτι τοῦ πατέρα τους, καὶ τὸ φεῖδι τῆς πλεονεξίας δὲν εἶχε ἀκόμα κεντήσει τὴν καρδιά τους.

Σὲ λίγο εἶδανε τὸ Μάλτο νὰ ὀργώνη τὸν κάμπο. Τὰ πουλιὰ γλυκοκελαδοῦσανε στὰ δέντρα, ὁ ἥλιος ἔλαμπε ὁλόχρυσος.

Ἡ Μύρθα τοὺς ἔφερε δύο κοῦπες γεμᾶτες γάλα, θερμὸ ἀκόμα, ἀρμεγμένο κείνη τὴ στιγμή. Τὰ δύο ἀδέλφια τὸ ἤπιανε μὲ μεγάλη ὄρεξη.

Ἀποχαιρέτησαν ὕστερα τὸ φιλόξενο ζευγάρι τῶν χωρικῶν, τοὺς εὐχαρίστησαν γιὰ τὴν καλὴ ὑποδοχὴ ποὺ τοὺς εἶχανε κάνει καί, ἀγκαλιασμένοι, κατέβηκαν μαζὺ τὴ βουνοπλαγιά, μ' εὔθυμη καρδιά.

***

Ὕστερα ὅμως ἀπὸ λίγες μέρες, ὁ Μάλτος ἄκουσε ἕνα τρομερὸ θόρυβο στὸν κάμπο καὶ σὲ λίγο εἶδε νὰ προβάλουν τὰ στρατεύματα τῶν δύο ἀδελφῶν.

Ὁ ἀδελφοκτόνος πόλεμος εἶχεν ἀρχίσει!

Ὅταν βασίλεψε πειὰ ὁ ἥλιος καὶ τελείωσε ἡ μάχη, ὁ Μάλτος κατέβηκε τὴ βουνοπλαγιὰ καὶ τράβηξε πρὸς τὸν κάμπο, μὲ τὴν καρδιὰ σφιγμένη. Καταλάβαινε καλὰ τί εἶχε συμβεῖ.

Μόλις τὰ δύο βασιλόπουλα γύρισαν στὸ παλάτι τους, μόλις ξαναβρέθηκαν στὸ περιβάλλον τῆς ψευτιᾶς, τῆς ὑποκρισίας καὶ τοῦ μίσους, μόλις ξαναβρέθηκαν κοντὰ στοὺς πονηροὺς αὐλικοὺς ποὺ τοὺς ἐπανέλαβαν τὰ πλανερὰ λόγια τους, ἔννοιωσαν τὸ ἀποκοιμισμένο μῖσος τους νὰ ξυπνάη πιὸ δυνατό, πιὸ ζωηρό. Λησμόνησαν τὶς ὧρες ποὺ πέρασαν μαζύ, σὰν ἀγαπημένα ἀδέλφια, στὴν κορφὴ τοῦ βουνοῦ. Σύναξαν τότε ἀμέσως τοὺς στρατιῶτας των καὶ ὡρμησαν ὁ ἕνας πάνω στὸν ἄλλο...

***

Ὁ Μάλτος φτάνοντας στὸν κάμπο βρῆκε, ἀνάμεσα στὰ πτώματα τῶν στρατιωτῶν, τὰ δυὸ βασιλόπουλα θανάσιμα πληγωμένα. Ἔδεσε ἀμέσως τὶς πληγές τους καὶ τοὺς ξαναθύμησε τὶς εὐτυχισμένες στιγμὲς ποὺ εἶχανε περάσει στὸ σπιτάκι του.

Κ' ἐνῶ τοὺς μιλοῦσε, τὰ χαρακτηριστικὰ τῶν δύο ἑτοιμοθανάτων ἀδελφῶν πήρανε μιὰ ἔκφραση ὑπερτάτης γαλήνης. Ξαναθυμήθηκαν τὸ θεῖον δραμα τοῦ νυχτερινοῦ οὐρανοῦ, τὰ πουλιὰ ποὺ κελαϊδοῦσανε, τὴν ἀπέραντη ὀμορφιὰ τῆς φύσεως.

— Θυμᾶσαι, ἀδελφέ μου, τί ὡραῖα ποὺ ἤτανε κεῖ πάνω; ψιθύρισε ὁ ἕνας;

— Ναί, ἀποκρίθηκε ὁ ἄλλος. Δὲν φαντάζεσαι πόσο σὲ ἀγαποῦσα, τὶς ὧρες ἐκεῖνες...

— Ἀλλοίμονο, τελείωσε τ' ὡραῖο αὐτὸ ὄνειρο!

— Ναί, ἀδελφέ μου, ὅλα τελείωσαν...

Τὰ δυὸ ἀδέλφια σύρθηκαν μὲ μεγάλη δυσκολία τὸ ἕνα κοντὰ στὸ ἄλλο, ἀγκαλιάσθηκαν μὲ δακρυσμένα μάτια, χάϊδεψε ὁ ἕνας τὰ μαλλιὰ τοῦ ἄλλου, φιλήθηκαν στὸ στόμα μὲ στοργὴ — καὶ ξεψύχησαν!...